

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

-Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

-Οικονομικών

Θέμα: Πανάκριβη και ταξική Δικαιοσύνη. Τα μεσαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα αποκλείονται από την έννομη προστασία

Στο όνομα της «επιτάχυνσης» της απονομής της Δικαιοσύνης, οι Κυβερνήσεις του Μνημονίου, αντί να λύσουν το πρόβλημα στη βάση του με θεσμικές παρεμβάσεις, με ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και με την πρόσληψη επαρκούς προσωπικού (δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, δικαστικών υπαλλήλων, δικαστικών επιμελητών κλπ), επέλεξαν με σειρά ρυθμίσεων να αποκλείσουν βίαια και μαζικά τα μεσαία και οικονομικά αδύναμα κοινωνικά στρώματα από την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη, καταστρατηγώντας θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα.

Με τέτοιες διατάξεις οι μνημονιακές Κυβερνήσεις ύψωσαν ανυπέρβλητους ταξικούς φραγμούς στην πρόσβαση στη Δικαιοσύνη, καταστρατηγώντας το θεμελιώδες δικαίωμα όλων στην έννομη προστασία και στην πρόσβαση σε Δικαστήριο (άρθρο 20 του Συντάγματος), αλλά και το δικαίωμα σε πραγματική και αποτελεσματική προσφυγή (άρθρο 13 ΕΣΔΑ). Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η δημιουργία συνθηκών «ταξικής Δικαιοσύνης» και αρνησιδικίας για τους ανθρώπους, οι οποίοι σήμερα, περισσότερο από ποτέ, χρήζουν δικαστικής προστασίας.

Ειδικότερα, μεταξύ πολλών άλλων:

Με το άρθρο 62 παρ. 3 του Ν. 3842/2010 αντικαταστάθηκε το άρθρο 22 παρ. 1 περ. ε' του Κώδικα ΦΠΑ και, πλέον, η παροχή δικηγοριών υπηρεσιών δεν απαλλάσσεται του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αλλά υπάγεται στον συγκεκριμένο φόρο και, μάλιστα, με συντελεστή είκοσι τρία τοις εκατό (23%) επί της φορολογητέας αξίας.

Ο πολίτης, ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει ενώπιον πολιτικού Δικαστηρίου το ένδικο μέσο της εφέσεως, της αναιρέσεως και της αναψηλαφήσεως, υποχρεούται πλέον να καταθέσει παράβολο ποσού 200, 300 και 400 ευρώ, αντιστοίχως (άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 4055/2012). Πριν τον Ν. 4055/2012 δεν απαιτείτο καταβολή κανενός παραβόλου.

Με τον ίδιο νόμο υπόκεινται πλέον σε τέλος δικαστικού ενσήμου και οι αναγνωριστικές αγωγές που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις των άρθρων 663, 677, 681Α και 681Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και οι αγωγές για την εξάλειψη υποθήκης και προσημείωσης και εκείνες που αφορούν την ακύρωση πλειστηριασμού.

Εν σχέσει με την πρόσβαση στην Ποινική Δικαιοσύνη, για να υποβάλει πλέον ο πολίτης μήνυση ή έγκληση, πρέπει να υποβληθεί στα ακόλουθα έξοδα:

- Παράβολο 100 ευρώ για την κατάθεση της εγκλήσεως (άρθρο 28 παρ. 1 του Ν. 4055/2012)
- Παράβολο 50 ευρώ για παράσταση πολιτικής αγωγής, ώστε να νομιμοποιηθεί για την άσκηση των δικονομικών δικαιωμάτων της πολιτικής αγωγής
- Μεγαρόσημο 3 ευρώ (άρθρο 10 περ. ε' του Ν. 4043/2012)
- Ένσημο Ταμείου Προνοίας 0,60 λεπτά
- Ένσημο Ταμείου Νομικών 0,01 λεπτά
- Μεγαρόσημο 3 ευρώ για την υποβολή αίτησης προς λήψη αντιγράφου της κατατεθείσας εγκλήσεως (άρθρο 10 περ. ε' του Ν. 4043/2012)
- Μεγαρόσημο 2 ευρώ για το αντίγραφο της κατατεθείσας εγκλήσεως (άρθρο 10 περ. ζ' του Ν. 4043/2012)
- Έξοδα για τις ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων (άρθρο 28 παρ. 1 του Ν. 4055/2012)

Επιπροσθέτως, ο μηνυτής – εγκαλών, ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει προσφυγή κατά απορριπτικής της εγκλήσεώς του εισαγγελικής διατάξεως, υποχρεούται πλέον να καταθέτει παράβολο 300 ευρώ (άρθρο 28 παρ. 4 του Ν. 4055/2012). Προ του Ν. 4055/2012 δεν απαιτείτο το παραμικρό ποσό. Περαιτέρω, ο κατηγορούμενος ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει προσφυγή κατά κλητηρίου θεσπίσματος με το οποίο παραπέμπεται, υποχρεούται πλέον να καταθέτει παράβολο 300 ευρώ (άρθρο 33 παρ. 3 του Ν. 4055/2012). Πριν το Ν. 4055/2012 δεν απαιτείτο το παραμικρό ποσό.

Σοβαρά εμπόδια τέθηκαν και στην πρόσβαση στην Διοικητική Δικαιοσύνη. Συγκεκριμένα, για να παραπεμφθεί, κατόπιν αιτήματος διαδίκου, ένα ένδικο μέσο ή βοήθημα, από τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια στο Συμβούλιο της Επικρατείας, απαιτείται να συνοδεύεται το αίτημα αυτό, επί ποινή απαραδέκτου, από παράβολο 300 ευρώ (άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4055/2012). Επιπλέον, σε φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές ο διάδικος, ο οποίος ασκεί έφεση υποχρεούται να προκαταβάλει μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, με ποινή απαραδέκτου της εφέσεως, ποσοστό 50% τού οφειλομένου, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κυρίου φόρου, δασμού ή τέλους (άρθρο 22 του Ν. 3900/2010).

Τέλος, με το άρθρο 101 του Ν. 4172/2013 από 1/1/2014 διαβιβάζονται οι εισφορές Ε.Τ.Α.Α. άνω των 5.000 ευρώ στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) για την είσπραξή τους και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης.

Η σημερινή κατάσταση, αποκλείει τους οικονομικά αδυνάτους από την δυνατότητα να ακουσθούν σε οποιοδήποτε επίπεδο Δικαιοσύνης, ενώ επιτρέπει στους οικονομικά ισχυρότερους να αναβάλουν για πάρα πολύ σημαντικό χρονικό διάστημα την δυσμενή σε βάρος τους κρίση της Δικαιοσύνης για το λόγο ότι έχουν την δυνατότητα πληρωμής των σχετικών κονδυλίων. Περαιτέρω, θίγεται στον πυρήνα του το, συνταγματικώς κατοχυρωμένο, δικαίωμα του κάθε πολίτη για παροχή έννομης προστασίας από τα Δικαστήρια, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

Εξετάζουν το ενδεχόμενο αναθεώρησης ή και κατάργησης:

- του ΦΠΑ 23% στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών;
- της υποχρέωσης καταβολής υψηλών παραβόλων ως προϋπόθεσης για την παραδεκτή άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων στο πλαίσιο της πολιτικής, ποινικής και διοικητικής διαδικασίας, γεγονός που, σε συνδυασμό με την ανεπαρκή λειτουργία του θεσμού της νομικής συνδρομής, καθιστά δυσβάσταχτη την προσφυγή στη Δικαιοσύνη για τους αδύναμους οικονομικά πολίτες;
- της βεβαίωσης του 50% της προσβαλλομένης φορολογικής διοικητικής πράξης, που συνιστά προϋπόθεση για την άσκηση φορολογικών προσφυγών που, σε συνδυασμό με την υποχρέωση καταβολής αναλογικών παραβόλων, δρουν απαγορευτικά για την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη για τον μέσο και αδύναμο οικονομικά άνθρωπο και πολίτη που βάλλεται από τη φορολογική λαίλαπα και εξουθενώνεται με τα μέτρα ακραίας λιτότητας;
- του δικαστικού ενσήμου για όλες τις αναγνωριστικές αγωγές ώστε να δοθεί η ευκαιρία στον δικαιούμενο να ασκήσει αγωγή προς επιδίωξη των οφειλομένων προς αυτόν ή ακόμη και σε διεκδικητικές αγωγές που προκύπτουν ακόμη και από την εφαρμογή του κτηματολογίου;
- του παραβόλου για την κατάθεση εγκλήσεως ή μηνύσεως που δρα απαγορευτικά για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και την προστασία της προσωπικότητάς των θιγομένων από αξιόποινες συμπεριφορές;
- των διατάξεων του Ν. 4172/2013 δυνάμει των οποίων από 1/1/2014 διαβιβάζονται οι εισφορές Ε.Τ.Α.Α. άνω των 5.000 ευρώ στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) για την είσπραξή τους και τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης;

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Θοδωρής Δρίτσας

Σταύρος Κοντονής

Ζωή Κωνσταντοπούλου